

DEEL IV: ONDERZOEKERS OVER KUNSTEDUCATIE,

DYSLEXIE EN AUTISME 157

15 'Leer kinderen waar ze goed in zijn' – *Wied Ruijsenaars over muziek en dyslexie* 159

16 'Voel het krijt' – *Zoë Zernitz over kunstonderwijs en autisme* 165

17 'Een verhaal vertellen in beweging' – *Caroliën Hermans over dans en autisme* 171

18 De ontwikkeling van het kind – *Christa Broeren, directeur Toezicht Speciaal Onderwijs* 175

EPILOOG 'De dans zei volg mij maar' 180

BIJLAGE Wat zijn speciale scholen? 185

LITERATUUR 189

DANKWOORD 190

VERANTWOORDING 192

'Ik genoot enorm van alle mensen die ik kon fotograferen. Het was een bijzondere ervaring om binnen te stappen bij Galerie Atelier Herenplaats in Rotterdam en mee te gaan in de gedachtegang van Jeroen Pomp. Of me doof te voelen op de dovenschool Henri D. Guyot in Haren, waar iedereen elkaar begreep en ik moest vragen wat er werd gezegd. Onderstaande foto op de Alphons Laudyschool voor voortgezet speciaal onderwijs in Amsterdam trof mij, omdat deze precies laat zien dat kunsteducatieprojecten staan voor ongelofelijk veel plezier en ontroering! - Rinie Bleeker over de foto's in dit boek

Desiree van Geel in
de theaterwerkplaats
van Theater Totaal

Ongekend talent – Desiree van Geel

PROLOOG

Actrice Desiree van Geel staat midden op de vlakke vloer, haar knieën licht gebogen. Wij, het publiek, zitten op een tribune in de Rotterdamse Schouwburg. Zij opent de voorstelling *We doen het wel zelf* van acteursgezelschap Wunderbaum. In korte zinnen vertelt ze wat ze wel en niet kan. Het theaterstuk gaat over initiatieven van burgers nu de overheid zich terugtrekt. Wie kan voor zichzelf zorgen en wie niet? Desiree speelt een hoofdrol. Ze is aan Wunderbaum uitgeleend door Theater Totaal, een muziek- en theaterwerkplaats in Nieuwegein voor mensen met een verstandelijke beperking. Desiree speelt een geweldige rol, maar wie brengt haar na afloop van de voorstelling naar huis?

Ik ben Desiree van Geel.
 Ik ben 31 jaar oud.
 Ik woon begeleid zelfstandig in De Bilt.
 Ik ben gevraagd door theatergroep Wunderbaum.
 De voorstelling heet We doen het wel zelf.
 Ik kan zelf koken.
 Ik kan mijn was op kleur sorteren.
 Ik kan mezelf heel goed voorstellen aan mensen die ik nog niet zo goed ken.
 Ik kan mezelf vermaken.
 Ik kan mascara opdoen als ik een spiegel heb.
 Wat kunt u allemaal zelf?

Mijn hobby's zijn shoppen, muziek luisteren en dvd kijken.
 En lekker luieren op de bank.
 Ik houd heel erg van de musical Grease.
 Wie houdt er nog meer van de musical Grease?

De voorstelling gaat over: waar heb je hulp en waar heb je geen hulp bij nodig?
 Of om het makkelijker te zeggen: wat kan je wel zelf en wat kan je niet zelf?
 En het gaat over geld en over politiek.
 Maar van politiek weet ik eigenlijk maar één naam en dat is Mark Rutte.
 En het cda.

Ik ga u nu vertellen wat ik allemaal niet zelf kan.
 Dus u zit hier nog wel even.

Mijn bankzaken.
 Opmeten hoe breed of lang iets is.
 Ik kan niet met geld omgaan.
 Moeilijke woorden begrijp ik niet.
 Een andere taal spreken kan ik niet.
 Het zeggen als ik iets niet begrijp, durf ik niet.
 Stemmen mag ik, maar ik heb er geen verstand van, dus ik doe het niet.
 Autorijden mag ik, maar dat durf ik écht niet.
 Ik weet niet hoe ik vlees goed gaar moet bakken.
 Ik kan geen nee zeggen als ik iets niet wil.
 Ik kan ook niet zeggen: laat me met rust.
 Ik kan geen geheimen bewaren.
 Of bestanden op de computer opslaan.
 Ik vergeet me 's ochtends te wassen.

Theater Totaal

Ik kan niet stoppen met lachen als ik de slappe lach heb.
 Ik kan geen hulp vragen als ik het nodig heb.
 Ik kan geen feestje geven, omdat ik niet weet hoe ik dat moet organiseren.
 Ik kan nooit stoppen met nadenken over dingen die ik overdag heb meegemaakt.
 Ik snap niet waar het programma Hotter Than My Daughter nou over gaat.
 Ik kan niet bedenken hoeveel ik mee moet nemen naar Terschelling.
 Ik kan niet bedenken wat een persoon leuk vindt om te krijgen voor de verjaardag.
 Ik kan niet snappen waarom mensen doodgaan.
 Ik kan ook niet snappen hoe ze iemand mooi opbaren.
 En niet snappen hoe een kind kan groeien in je buik.
 Kinderen krijgen, dat kan ik niet meer.